

หลักสูตร วิชาการเพาะกล้าต้นไม้พื้นถิ่น จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่ จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขารู้เรา เท่าทัน เพื่อ แข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและ ชีตความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้อง กับศักยภาพ ด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทั้งถึงและเท่า เทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขัน ทั้งในระดับ ภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความ มั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ. มนุษย์และสัตว์ต่างๆ ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ถ้าขาดพืช เมื่อปราศจากพืช สัตว์ ต่างๆ รวมทั้ง มนุษย์ก็จะตายไปด้วย ซึ่งแตกต่างจากพืชที่สร้างอาหารเองได้ สัตว์และคนไม่สามารถสร้างอาหาร เองได้ดังนั้น จำเป็นต้องอาศัยพืชเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ เราได้อาศัยพืชระดับโลกให้สวยงาม นอกจากนี้มีผัก ผลไม้ ช่วย สร้างรสชาติให้อาหาร มีธัญพืชช่วยให้แป้งและคาร์โบไฮเดรตแก่มนุษย์และสัตว์ต่าง ๆ พืชให้ชีวิตไม่ เพียงแก่ คนและสัตว์เท่านั้น พืชยังให้ชีวิตแก่สภาพแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งแมลง จุลินทรีย์ด้วย ทำให้ความเจริญ แผ่ไปยัง ส่วนต่างๆ ของโลก พืชจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้สิ่งที่มีชีวิตดำรงชีวิตอยู่ได้

ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน อาชีพการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตพืชมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ประเทศ ไต ที่มีสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่เหมาะสมต่อการเกษตรจะได้เปรียบเพราะสามารถที่จะผลิตอาหาร สำหรับเลี้ยง พลเมือง และส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ ซึ่งสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้อง เพิ่มจำนวนพืช พันธุ์ โดยการขยายพันธุ์ ซึ่งสามารถเป็นอาชีพได้ โดยมีความสำคัญ ดังนี้

๑. การเพาะกล้าต้นไม้ก่อให้เกิดรายได้ต่อเกษตรกรและครอบครัว โดยปกติการปลูกพืช ทุกชนิด จำเป็นต้องมีพันธุ์พืช แต่เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถเพาะกล้าต้นไม้ไว้ปลูกเองได้ผู้ที่เพาะกล้าต้นไม้ไว้ จำหน่ายจึงมีรายได้ดีมาก บางรายมีรายได้ดีกว่าผู้ปลูกพืช

๒. การเพาะกล้าต้นไม้ ทำให้มีรายได้จากการส่งสินค้าออกมากขึ้น เนื่องจากการขยายพันธุ์พืชจะทำให้ ได้ พันธุ์พืชดี ให้ผลผลิตสูงและเร็ว จึงทำให้สินค้าการเกษตรมากขึ้นและเป็นเหตุให้มีรายได้จากการขายสินค้า มากขึ้น

๓. การเพาะกล้าต้นไม้ ก่อให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น การเพาะกล้าต้นไม้ไม่ใช่อาชีพที่ทำให้เกษตรกร ในท้องถิ่นไม่ต้องอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่อาชีพอื่นในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา กับ สังคม ตามมา นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นปัจจุบันจึงมีอาชีพการซื้อขายกิ่งพันธุ์เกิดขึ้นตาม ท้องถิ่น ต่างๆ ของประเทศ และอาชีพนี้ยังทำรายได้สูงให้กับผู้ดำเนินการด้วย

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม แบบ กศ.ตน.๑๕

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้ จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๑.๒.๑ ทุน

๑.๒.๒ ความต้องการของตลาด

๑.๒.๓ การใช้แรงงาน

๑.๒.๔ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์

๑.๒.๕ การเลือกทำเลที่ตั้ง

๑.๒.๖ การบรรจุหีบห่อ

๑.๒.๗ การขนส่ง

๑.๒.๘ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพของ

ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพ ของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๑.๓ แหล่งเรียนรู้

๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพจำหน่ายกล้าไม้

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช

จำนวน ๒๑ ชั่วโมง

๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๒.๑.๑ สถานที่ / พื้นที่

๒.๑.๒ องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของพืช

๒.๑.๓ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๒.๑.๔ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๒.๒ ขั้นตอนการเพาะกล้าต้นไม้

๒.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติดูแลกล้าไม้เพื่อจำหน่าย

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

จำนวน ๓ ชั่วโมง

๓.๑ การบริหารจัดการการเพาะกล้าต้นไม้

๓.๑.๑ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการเพาะกล้าต้นไม้

๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๓.๑.๓ การวางแผนการผลิต

๓.๒ การจัดการตลาดในการเพาะกล้าต้นไม้

๓.๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า

๓.๒.๒ การประชาสัมพันธ์

๓.๒.๓ การกระจายสินค้า

๓.๒.๔ การวางแผนการตลาด

๓.๓ การจัดการความเสี่ยง

๓.๓.๑ การวิเคราะห์และแก้ไขการจัดการความเสี่ยง

๑) ความนิยมพันธุ์พืชของลูกค้า

๒) การดูแลรักษาให้ตรงกับความต้องการ

๓) คู่แข่งขัน

๓.๓.๒ การวางแผนการจัดการความเสี่ยง

๓.๔ การวางแผนการดำเนินงาน

๔. โครงการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

จำนวน ๓ ชั่วโมง

๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๔.๓ องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบของอาชีพการเพาะกล้าต้นไม้

๔.๔ การเขียนโครงการการเพาะกล้าต้นไม้

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการเพาะกล้าต้นไม้

วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาภาคทฤษฎี จากเอกสารและจากวิทยากรผู้สอน
๒. ฝึกการเพาะกล้าต้นไม้ไม่ตามขั้นตอนในหลักสูตร
๓. เข้ารับการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. คู่มือการเพาะกล้าต้นไม้
๒. สื่อจาก จาก YouTube เรื่องการเพาะกล้าต้นไม้
๓. เอกสารประกอบการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การประเมินทักษะการปฏิบัติจากผลงาน

ระหว่างเรียน ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

ระยะเวลา จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี	๒๑ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	๑๒ ชั่วโมง

การวัดผลประเมินผลการเรียน

วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ประกอบด้วย

๑. การสังเกต
๒. ดูผลงานที่ปฏิบัติ

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร